

Komunikat z posiedzenia Podkomisji stałej ds. nauki i szkolnictwa wyższego

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży

w dniu 11maja 2017 r.,

Porządek posiedzenia zawierał trzy punkty:

- I. Rozpatrzenie Informacji Ministra NiSzW na temat – Zagraniczni studenci i pracownicy naukowcy w polskich uczelniach.
- II. Informacja KRASP-u dotycząca problemu adaptacji i integrowania studentów zagranicznych w społeczności uczelnianej oraz przypadków przemocy wobec studentów zagranicznych w polskich uczelniach.
- III. Informacja Ministra NiSzW na temat praw pracowniczych i kwestii dyscyplinarnych pracowników nauki i szkolnictwa wyższego.

Przewodniczyli Przewodniczący Podkomisji poseł Włodzimierz Nykiel (PO) oraz zastępca poseł Włodzimierz Bernacki (PiS).

Stronę ministerialną reprezentował Sekretarz Stanu w MNiSzW Aleksander Bobko.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” była reprezentowana przez zastępców przewodniczącego KSN NSZZ „S” kol. Marię Sapor i Wojciecha Pillicha oraz członków Prezydium kol. Kazimierza Sicińskiego i Marka Kisilowskiego, który jednocześnie był też reprezentantem Sekcji Edukacja, młode pokolenie, sport Narodowej Rady Rozwoju przy Prezydencie RP.

Ze strony Rady Szkolnictwa Wyższego ZNP obecni byli Prezes kol. Janusz Rak i wiceprezes Janusz Szczerba.

Dla przedstawicieli związków zawodowych najważniejszy był punkt III, gdyż w świetle opracowywania założeń do ustawy 2.0 sprawy pracownicze mają się ograniczyć do modelu kariery zawodowej. Na spotkaniu w dniu 21.04. br przedstawiciele KSN z przedstawicielami Klubu parlamentarnego PiS, poseł prof. W. Bernackiego zaproponował złożenie wniosku o zwołanie podkomisji, która była by poświęcona sprawom pracowniczym i odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich. Stąd zainteresowanie związków zawodowych tym punktem.

Przed posiedzeniem komisji otrzymaliśmy pisemną informacją dotyczącą wszystkich punktów obrad. Materiał ten został wcześniej przesłany do Komisji Zakładowych oraz Delegatów na WZD KSN.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Aleksander Bobko nie omawiał wcześniej przesłanego materiału, ale podkreślił, że jest to materiał opisujący stan istniejący. Jego zdaniem w nowej ustawie nie przewiduje się zmian rewolucyjnych, ale istniejące „przywileje” pracowników uczelni maja być przeniesione do nowej ustawy. Zasygnalizował też potrzebę uproszczenia postępowań dyscyplinarnych.

W dyskusji głos zabrała poseł Ewa Tomaszewska, która powiedziała, że nie chodzi tylko o przywileje, ale o przestrzeganie prawa pracy w uczelniach i obowiązek konsultacji kwestii pracowniczych ze strona społeczną.

Wszyscy przedstawiciele KSN NSZZ „S” zabrali głos w dyskusji.

Generalnie, pozytywnie przyjęli zapowiedź min. A. Bobko o przeniesieniu do nowej ustawy dotychczasowych zapisów odnośnie „przywilejów” pracowniczych, ale wyrazili nadzieję, że będą też zapisane obowiązki i prawa pracownicze. Wyrazili obawę, że patrzenie

na sprawy pracownicze tylko przez pryzmat przywilejów jest błędem. System całości spraw pracowniczych, w tym przywilejów ma służyć promocji zawodu i etosu nauczyciela. Podkreślali, że państwo Polskie musi budować prestiż zawodu nauczyciela jeśli chce dbać o dobro publiczne, jakim są publiczne szkoły wyższe i ich podstawowy zasób - pracownicy. Prawo dostosowane do specyfiki pracy uczelni zapewnia ład społeczny, cywilizuje stosunki pracy, chroni godność pracowników. Jednolite, ustandaryzowane przepisy prawne w uczelniach, w szczególności publicznych szkołach wyższych, stanowią podstawowy warunek budowania spójnego systemu szkolnictwa wyższego i gwarantują jakość procesu nauczania, ułatwiają współpracę pomiędzy uczelniami i zmianę miejsca pracy. Zauważalny zamiar ograniczenia praw pracowniczych w nauce i szkolnictwie wyższym może prowadzić do lekceważenia zobowiązań wyborczych, które Prawo i Sprawiedliwość złożyło w wyborach prezydenckich oraz parlamentarnych, a także zobowiązań wynikających z wdrażania Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.

Podniesiona została również kwestia wysokości wynagrodzeń pracowników publicznych szkół wyższych, akademickiego. cały czas zbyt niskich, aby mówić o prestiżu zawodu nauczyciela

Przedstawiciele KSN zwrócili też uwagę na brak zasadniczych zapisów dotyczących spraw pracowniczych w projekcie ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym (projekt obecnie jest poddawany konsultacjom społecznym). W ustawie o NIT brak jest form partycypacji pracowniczej, praw pracowniczych, jasnej ścieżki kariery zawodowej, a kwestie dotyczące pracowników stanowią zaledwie kilka artykułów niepodjmujących zasadniczych kwestii. W ustawie o NIT pracownicy instytutów badawczych zostali potraktowani w sposób przedmiotowy, a ich prawa nie zostały zagwarantowane. Podnieśli również kwestię antypracowniczego charakteru wypowiedzi niektórych przedstawicieli gremiów akademickich w szczególności wyrażanych na Konferencjach poprzedzających Narodowy Kongres Nauki.

Przedstawiciele ZNP zwrócili uwagę, iż pomimo powtarzanej wielokrotnie przez przedstawicieli MNiSzW, w szczególności poprzedniej kadencji, informacji o wzroście wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym w latach 2013-2015 o 30%, rzeczywisty ich wzrost był znacząco niższy i często okresowy. Min. A. Bobko potwierdził spostrzeżenia przedstawicieli ZNP.

Minister A. Bobko odnosząc się do naszych uwag powiedział, że zobligowanie rektorów do przestrzegania prawa pracy w uczelniach nie zapisze się w ustawie PoSzW. Podkreślał, że uczelnie nie są „typowymi” zakładami pracy i podtrzymał swoje stwierdzenie, że język spraw pracowniczych nie jest odpowiedni w przestrzeni akademickiej. Odnośnie ustawy o NIT stwierdził, że projekt próbuje odpowiedzieć na problemy Instytutów Badawczych.

W podsumowaniu tej części dyskusji poseł W. Bernacki stwierdził, że stanowisko związków zawodowych związane jest z obawami o dobre funkcjonowanie systemu szkolnictwa wyższego i ZZ chcą wzmocnić działania MNiSzW w celu wpracowania dobrych zapisów ustawy o szkolnictwie wyższym i o NIT.

Na tym posiedzenie zakończono.

Spisali: Maria Sapor, Wojciech Pillich, Kazimierz Siciński, Marek Kisilowski